

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

DOI: 10.25140/2410-9576-2020-2(21)-155-162

УДК 001.8[330.341.1:336.73]

JEL Classification : O31, G21

Н. М. Чийпеш, аспірантка

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ІННОВАЦІЙ КРЕДИТНИХ УСТАНОВ

Анотація. Кредитна установа є важливою складовою фінансового ринку країни, а кредитна діяльність займає одне із пріоритетних місць, так як доходи від її здійснення становлять основну частку загального доходу фінансово-кредитної організації.

Кредитні установи сьогодні активно приймають участь у процесах цифровізації ринку фінансових послуг, розробляючи нові продукти для своїх споживачів. Одним із головних факторів успішної кредитної діяльності є впровадження інновацій в процес надання послуг кредитними установами. Тому стає важливим дослідження напрямів інноваційної діяльності кредитних установ, поглиблення теоретичних та методологічних положень вивчення їх сутності, видів та особливостей розробки та впровадження інновацій у роботу.

У статті досліджуються теоретичні підходи до визначення понять «інновація», «фінансова інновація». Виокремлена кредитна інновація, як окрема економічна категорія. Проведено дослідження наявних у науковій літературі визначень поняття «кредитна інновація», як основного об'єкта. Проаналізовано, що інновації на ринку кредитних послуг являють собою результат ефективної інноваційної діяльності. Визначено, що у наукових працях увага дослідників відводиться вивченню різних аспектів інновації кредитної установи, але на даний час не існує загальноприйнятої класифікації кредитних інновацій. З урахуванням цього у статті сформульовані та згруповані класифікаційні ознаки кредитних інновацій, а саме за часовим аспектом, за причинами зародження, за обсягом впливу, за сферою впровадження, за впливом нововведення на поведінку споживача, за сферою застосування, за результатами науково-дослідних розробок, за темпами впровадження, за результативністю, за ефективністю та за глибиною внесених змін. На цих підставах визначено типи інновацій кредитних установ та обґрунтовано їх значення.

Ключові слова: кредитна установа; кредитна інновація; класифікація інновацій кредитних установ.

Актуальність теми дослідження. Кредитні установи відіграють значну роль у розвитку кредитної системи країни, а її ефективне функціонування сприяє розвитку національного господарства. В умовах зростаючої конкуренції між фінансовими установами важливу роль починають відігравати інновації, які ними впроваджуються для підвищення якості власних послуг. Кредитні установи не є винятком і сьогодні активно приймають роль у процесах діджиталізації ринку фінансових послуг, розробляючи нові продукти для своїх клієнтів. Відповідно актуальними і стають питання дослідження сучасних трендів інноваційної діяльності кредитних установ, поглиблення саме теоретико-методичних положень вивчення їх сутності, видів та особливостей розробки та впровадження в їх роботу. Таким чином досить важливими стають питання пізнання сутності інновацій, їх видів, що сприяє поглибленню теоретичного базису інноваційного розвитку фінансових установ, дозволяє систематизувати такі інновації.

Постановка проблеми. Цифровізація ринку кредитних послуг зумовлена об'єктивними особливостями економічного і соціального середовища, в яких існують фінансово-кредитні установи. Такими особливостями є зміна поведінки споживача, автоматизація операцій, зростання конкуренції, проникненням нових інформаційних технологій. Все це є відображенням інноваційного процесу, що постійно відбувається в кредитних установах та дозволяє їм виділятися на ринку кредитних послуг. Тому, дослідження сутності інновацій та виокремлення їх видів виявляється достатньо важливим як з теоретичної, так і практичної точок зору, оскільки дозволяє підвищити обґрунтованість вибору та ефективність інновацій кредитних установ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У розвиток теоретичних засад формування та впровадження фінансових інновацій зробили такі відомі зарубіжні та вітчизняні вчені, як: Н. Пантелєєва, П. Друкер, Р. Наполі, С. Науменкова, В. Жупанін, Б. Мільнер, Д. Кокурін, В. Кротюк, В. Міщенко, І. Шумило, Ф. Мишкін, Т. Орлова, В. Волков, П. Туфано та ін.

Дослідженню інновацій на кредитному ринку присвятили праці такі вчені, як Е. Петрикова, А. Андрєєва, О. Третьякова, І. Езангіна, Д. Родін, А. Войтович, Г. Миськів, Б. Кишакевич, В. Лурье, К. Ковалевський та інші.

В економічній науці напрацьовано значний обсяг досліджень у сфері класифікації інновацій, результати яких представлені у роботах таких вчених, як Л. К. Гліненко, Л. Л. Антонюк,

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

П. Н. Завлін, І. Кокурін, С. М. Ілляшенко, А. Я. Кузнецова, Н. В. Краснокутська, А. І. Пригожин, О. О. Лапко та інші. Значно менше уваги вченими приділяється проблемам класифікації кредитних інновацій, проте окремі аспекти їх виокремлення та групування розглядаються також у роботах Ф. Мишкіна, О. Лаврушина, В. С. Вікулова, О. Г. Новосолової, С. В. Серебрякова, В. І. Міщенко, С. М. Козьменка, І. П. Хомініч, Е. А. Уткіна.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Враховуючи науковий доробок вчених, які досліджували питання конкретизації сутності інновацій кредитних установ, недостатньо вивченими залишаються питання систематизації та класифікації таких інновацій. Це повинно сприяти підвищенню ефективності управління інноваційною діяльністю кредитних установ, впровадженню принципу системності до її реалізації.

Постановка завдання. Метою роботи є виокремлення видів інновацій, які на сьогодні існують у межах ринку кредитних послуг та їх систематизація.

Викладення основного матеріалу. Ринок фінансових послуг постійно висуває нові вимоги до роботи кредитних установ, тим самим змушуючи ці установи впроваджувати нові послуги, в яких буде зацікавлений споживач. Для того, щоб завоювати прихильність клієнтів, цим установам недостатньо надавати їм лише традиційний спектр фінансових послуг, необхідно змінювати форми та методи обслуговування, змінювати концепцію реалізації власних кредитних продуктів для максимального задоволення потреб споживачів.

В даний час одним з головних чинників успішної кредитної діяльності є впровадження інновацій як в процес надання фінансових послуг, так і власну роботу кредитних установ. Таким чином кредитні установи сприяють розширенню фінансово-економічної діяльності, зменшенню витрат, розвитку ділової активності та збільшенню її прибутковості. Важливими факторами впровадження нових видів кредитних послуг є конкуренція між кредитними установами та розвиток нових технологій, оскільки саме інноваційна сфера вважається каталізатором розвитку кредитної установи.

Тому спочатку в нашому дослідженні з'ясуємо зміст поняття «інновація». Термін "інновація" (від англ. "innovation") вперше з'явився в наукових дослідженнях культурології в XIX столітті. Інновацією був процес адаптації нової форми культури або адаптаційної норми культури. Технічні інновації почали вивчатися лише на початку 20 століття. Взагалі термін «інновація» в економіці введено у науковий обіг австрійсько-американським вченим Йозефом Алоїзом Шумпетером. У своїй роботі «Теорія економічного розвитку» (1911 р.) вчений вперше розглянув питання нових комбінацій змін у розвитку (тобто питання інновації) і дав повний опис інноваційного процесу. Дослідник виокремлював п'ять змін розвитку, а саме використання нової техніки, технологічних процесів або нового ринкового забезпечення виробництва; впровадження продукції з новими властивостями; використання нової сировини; зміни в організації виробництва і в його матеріально-технічному забезпеченні; поява нових ринків збуту [2].

Підсумовуючи, можемо дійти висновку, що інновацією є зміна з метою впровадження і використання нового вигляду споживчих товарів, надання послуг, нових виробничих, транспортних засобів, ринків і форм організації у виробництві. З часом інновації почали розповсюджуватись і проникли у всі сфери життя суспільства. Так дослідники виокремили інновації на фінансовому ринку, що сприяло виокремленню їх в окрему категорію.

Поняття «фінансова інновація» є вужчим за поняття «інновація». Тому дослідниця Н. Пантелеєва пропонує розуміти під інновацією на фінансовому ринку результат творчого пошуку нового підходу до вирішення проблеми у фінансовій галузі, який реалізується шляхом створення та дифузії нових фінансових продуктів, послуг, інструментів, технологій, процесів і організаційних форм, орієнтованих на ефективне управління фінансовими ресурсами та ризиками, забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності в умовах мінливості, невизначеності й інформаційної асиметрії економічного середовища[6].

Отже фінансові інновації є невід'ємними складовими ринку фінансових послуг. Вони створюють нові можливості для суб'єктів фінансового сектору, збільшують обсяг нових послуг на фінансовому ринку, що сприяє урізноманітненню фінансових та інвестиційних можливостей учасників ринку. Оскільки фінансовий ринок об'єднує в собі розгалужену систему

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

спеціалізованих секторів, тому інновації за своїм змістом також приймають специфіку ринку, на якому вони впроваджуються. В нашому дослідженні приділимо увагу ринку кредитних послуг, а саме інноваціям, які на ньому функціонують.

Розглянемо декілька підходів до трактування поняття «кредитна інновація». Вчений-дослідник І. Балабанов, трактуючи поняття "кредитна інновація", виходить з того, що кредитна інновація є частиною фінансових інновацій (інновацій, що діють у фінансовому секторі). Кредитна інновація - кінцевий результат інноваційної діяльності кредитної установи, реалізований у формі нової послуги чи операції [1]. А. Муравйова тлумачить кредитні інновації, як сукупність принципово нових кредитних продуктів та послуг, за допомогою яких досягається мета діяльності кредитної установи в галузі нових технологій, спрямованих на отримання додаткового доходу в процесі створення сприятливих умов для формування та розміщення ресурсного потенціалу шляхом впровадження інновацій для сприяння отримання прибутку [6]. П. Друкер вважає, що кредитні інновації - це нові або докорінно модифіковані послуги або продукти, що надаються споживачам і приймаються ними, сучасні технології, що впроваджуються в кредитний процес, включаючи інфокомунікаційні технології, що дозволяють вивчати економічний чи соціальний ефект [4].

Отже, щодо особливостей розвитку ринку кредитних послуг про кредитні інновації можна говорити як про створення кредитного продукту чи послуги, що має більш привабливі споживчі властивості порівняно із запропонованим раніше. Під кредитною інновацією можна розуміти також створення якісно нового товару або послуги, здатних задовольнити раніше не виявлені потреби свого потенційного споживача, або використання більш досконалих технологій. За допомогою запровадження кредитних інновацій формуються конкурентні переваги.

З метою обґрунтування значного спектру сучасних інновацій, що використовуються на ринку кредитних послуг, дослідження їх сутності та особливостей впливу на якість послуг з кредитування необхідно чітко окреслити види кредитних інновацій. Виокремимо такі інновації та спробуємо провести їх систематизацію та класифікацію.

Відомо, що класифікація - це багатоступеневий послідовний поділ певного поняття з метою систематизації, поглиблення та отримання нових знань щодо членів поділу. Результатом є система впорядкованих понять [12]. Визначення основних вимог до класифікації інновацій, а саме наукова новизна та практична цінність, системний характер ознак, необхідних для аналізу, можливість кількісної або якісної оцінки запропонованих ознак. До цього доцільно додати, що зазначена класифікація повинна обов'язково відображати характеристики, зафіксовані в міжнародних документах, зокрема, в "Путівнику Осло" [20]. Таким чином, класифікація конкретних типів інновацій, у тому числі кредитних, повинна ґрунтуватися на загальнотеоретичних підходах до типології інновацій.

Слід відзначити, що на даний час не існує загальноновизнаної класифікації кредитних інновацій, що, пояснюється певною теоретичною невизначеністю цієї категорії, а також недостатнім рівнем узагальнення та систематизації чисельних напрацювань дослідників у сфері інноватики. Однак така класифікація необхідна, оскільки повинна сприяти оптимальному вирішенню кредитними установами щонайменше трьох завдань управління інноваційним розвитком:

- вибору об'єкта інновації;
- вибору характеру зміни послуги;
- вибору методів реалізації цих змін.

Класифікація дає фахівцям кредитної установи основу для визначення максимальної кількості способів впровадження інновацій, тим самим створюючи розбіжності у виборі рішень, а для установи полегшує позиціонування на ринку, визначаючи власні ключові компетенції [5]. Різноманітність кредитних інновацій відображає їх класифікація, що зображена на (Рис. 1).

Розглянемо представлені на (Рис. 1) типи кредитних інновацій більш детально. Характеризуючи види кредитних інновацій *щодо часового аспекту*, вчені виділяють наднові та нові, оперативні (поточні, короткострокові), перспективні (довгострокові) [18]. Наднові - використовуються вперше в кредитній установі. Нові - вже використовувались в інших кредитних

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

установах, але вперше використовуються в даній кредитній установі. Оперативні - розробляються негайні методи впровадження інноваційного розвитку установи. Перспективні - націлені на одержання визначеного результату в майбутньому.

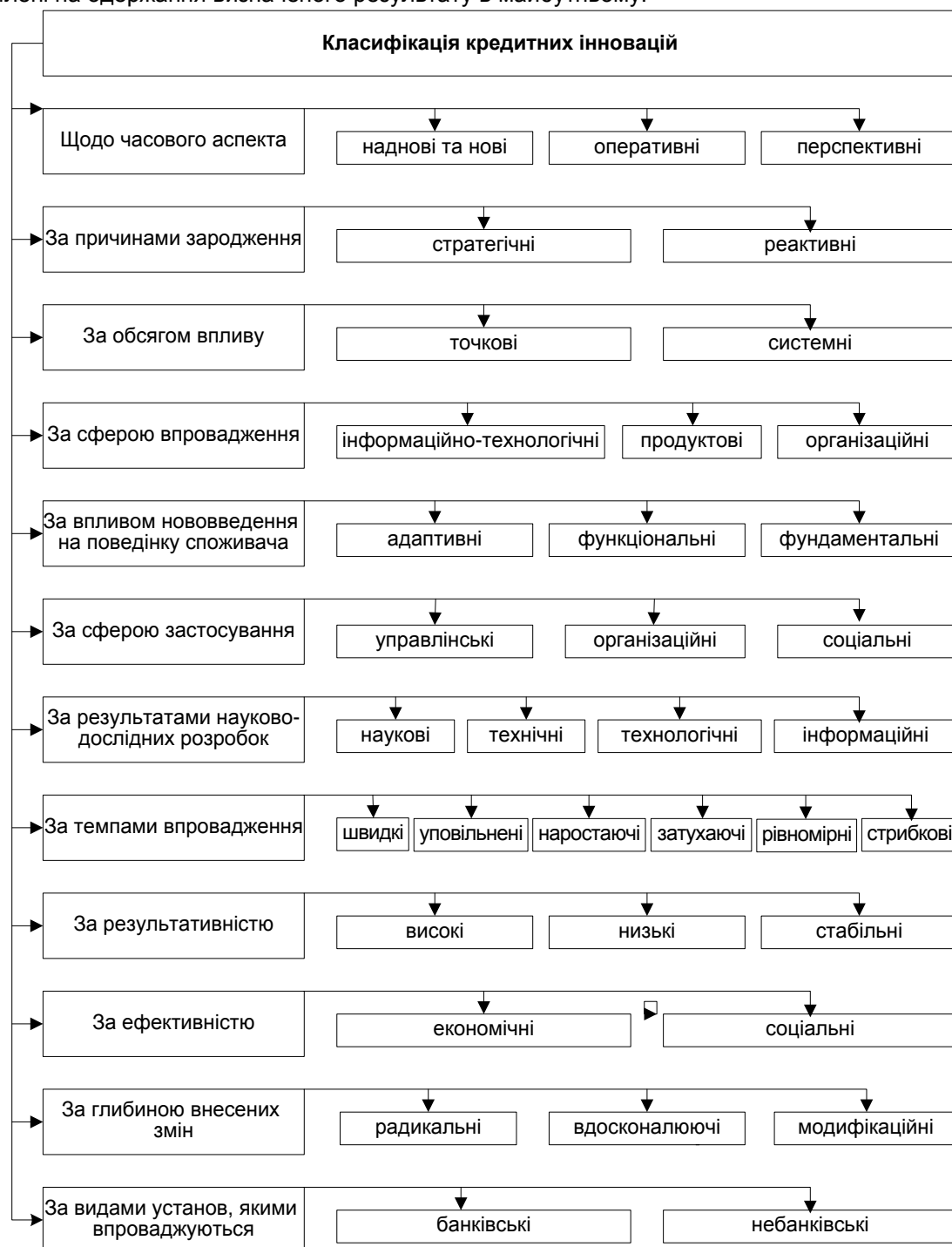

Рис. 1. Класифікація кредитних інновацій

Джерело: [3; 7-11; 14-17; 18; 19]

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

За причинами зародження виокремлює стратегічні та реактивні кредитні інновації [11]. Стратегічні інновації в основному спрямовані на передбачення необхідності інноваційних перетворень, їх основною метою є отримання певних конкурентних переваг у майбутньому. Реактивні інновації відносяться до реалізації оборонної стратегії кредитної установи; спрямовані на виживання кредитної установи на ринку і в основному є реакцією на інновації конкурента. У цьому випадку кредитна організація змушена здійснювати інноваційну діяльність, щоб забезпечити своє виживання в умовах конкуренції на ринку.

За обсягом впливу виділяють точкові та системні кредитні інновації [3; 14]. Точкові інновації спрямовані на вдосконалення послуги в напрямку роботи. Системні інновації визначають зміну алгоритму кредитних відносин.

Класифікаційна ознака кредитних інновацій за сферою впровадження включає інформаційно-технологічні, продуктові, організаційні [17]. Інформаційно-технологічні включають нововведення, створені із застосуванням сучасних методів роботи з інформацією, тобто послуг з використанням інтернету тощо. Продуктові - це нові продукти, які будуть пов'язані з новими і традиційними операціями протягом періоду їх розвитку та трансформації. Організаційні інновації є необхідними для реалізації інновацій, а саме базою для ефективної реалізації інноваційної політики у сфері створення нових кредитних продуктів та технологій.

За впливом нововведення на поведінку споживача: адаптивні, функціональні та фундаментальні кредитні інновації [19]. Адаптивні інновації передбачають мінімальні зміни у послугі для подовження її використання. Функціональні інновації являють собою зміни характеру реалізації, але збереження функцій послуги та сприяє більшому задоволенню споживачів. Водночас споживач змінює свої уподобання та звички. Фундаментальні інновації передбачають запровадження нової ідеї, що призводить до появи нових, раніше неіснуючих якостей послуги, сприяє задоволенню тих потреб, які були недостатньо задоволені або раніше не були задоволені через їх відсутність.

За сферою застосування кредитні інновації поділяються на управлінські, організаційні та соціальні кредитні інновації [9]. Управлінські - підвищення ефективності управління. Організаційні інновації - це впровадження нового способу ведення бізнесу або організації зовнішніх зв'язків. Соціальні інновації спрямовані на узгоджений, стабільний розвиток особистості та суспільства.

За результатами науково-дослідних розробок виділяють наукові, технічні, технологічні та інформаційні кредитні інновації [7]. Наукова інновація - це продукт або послуга, впроваджені в роботу кредитної установи в результаті наукових досліджень чи відкриттів. Технічні інновації - це різновид інновацій за напрямками та стадіями науково-технічного прогресу, що зазвичай проявляється у формі пропозиції щодо нового товару чи послуги. Технологічні інновації - це втілення нових ідей, відкриттів, винаходів та науково-технічних розробок у процес кредитування. Інформаційні інновації - врегульовують проблеми організації раціоналізації інформаційних потоків, підвищують надійність та ефективність отримання інформації.

За темпами впровадження виокремлюють такі види кредитних інновацій: швидкі, уповільнені, наростаючі, затухаючі, рівномірні та стрибкові [16]. Вони характеризують темпи впровадження інноваційних процесів у діяльність кредитної установи.

За результативністю виділяють наступні кредитні інновації: високі, низькі та стабільні [15]. За визначеними видами кредитних інновацій визначається рівень впровадження інноваційних процесів у кредитній установі, тобто які результати внесли ті чи інші зміни.

За ефективністю кредитні інновації поділяються на економічні та соціальні [10]. Економічна інновація визначається порівнянням економічних показників із вартістю інновацій. Соціальні інновації спрямовуються на зміну якості обслуговування споживачів і найчастіше мають соціальний ефект.

За глибиною внесених змін виділяють радикальні (основні), вдосконалюючі та модифікаційні [8]. Радикальні інновації започатковані на дослідженнях нових технологій, які значно відрізняються від існуючих продуктів та послуг. Вдосконалюючі інновації сприяють підвищенню

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

якості продукції та послуг. Модифікаційні інновації направлені на часткове вдосконалення існуючих продуктів та послуг у кредитних установах.

За видами установ, якими впроваджуються кредитні інновації поділяються на інновації банківських установ і інновації небанківських установ. Кредитні інновації банківських установ можуть бути реалізовані на новій банківській послугі, що є кінцевим результатом інноваційної діяльності банку. Кредитні інновації небанківських установ являють собою нові технології фінансово-кредитних операцій, що сприяють їх розвитку.

Вищеперераховані види інновацій дають змогу більш точно структурувати інноваційні процеси в кредитній установі та дають більш чітке уявлення про те, що саме змінюється, який характер змін, а також який плануємо отримати кінцевий результат. Отже, детальна класифікація кредитних інновацій дозволяє більш точно розрахувати ефективність змін, що вводяться, також дозволяє виявити закономірності виникнення та проходження інноваційних процесів у кредитних установах. Перевага того чи іншого типу інновацій визначає тип і напрямок розвитку кредитної установи. Кредитна установа у процесі впровадження системного підходу до визначення інноваційного розвитку та враховуючи свою інноваційну діяльність з урахуванням наведеної класифікації, отримує можливість більш чітко позиціонувати себе на ринку.

Висновки. Впровадження інноваційних процесів у діяльність кредитної установи є складним і суперечливим процесом. Конкуренентоспроможність кредитної установи значною мірою залежить від впровадження інновацій у її діяльність, оскільки вони сприяють прискоренню, поліпшенню якості обслуговування та налагодженню внутрішньої роботи кредитної організації.

Проведене дослідження дає можливість зробити такий висновок: кредитні інновації різноманітні, і їх можна класифікувати за різними ознаками: за часовим аспектом, за причинами зародження, за обсягом впливу, за сферою впровадження, за впливом нововведення на поведінку споживача, за сферою застосування, за результатами науково-дослідних розробок, за темпами впровадження, за результативністю, за ефективністю та за глибиною внесених змін. Таким чином, розглянуті види інновацій охоплюють велике коло інновацій в різних сферах функціонування кредитних установ.

Список використаних джерел:

1. Балабанов, И. Т. Инновационный менеджмент : учеб.пособие / И. Т. Балабанов. – : Питер, 2000. – 208 с.
2. Березовська, М. Інноваційний аспект економічного розвитку / М. Березовська // Питання економіки. - 2007. - № 3. - С. 58-66.
3. Вікулов, В. С. Концептуальний підхід до розробки інноваційної стратегії комерційного банку / В. С. Вікулов // Фінансовий менеджмент. - 2010. - № 5. - С. 106.
4. Друкер, П. Бізнес та інновації : [пер. с англ.] / Питер Ф. Друкер. - Москва [и др.] : Вільямс, 2007. - 423 с.
5. Дубина, М. Класифікація ринків фінансових послуг / М. Дубина // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2016. - Вип. 42 (2). - С. 53-59.
6. Дубина, М. Концептуальні положення розгляду сутності дефініцій "інновація", "фінансова інновація" та "кредитна інновація" / М. Дубина, І. Садчикова, Н. Чийпеш // Проблеми і перспективи економіки та управління. - 2019. - № 4. - С. 320-333.
7. Козьменко, С. М. Маркетинг банківських інновацій / С. М. Козьменко, Т. А. Васильєва, С. В. Леонов // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2011. - № 1. - С. 13-28.
8. Кох, Л. В. Інновації в банківському бізнесі / Л.В. Кох, Е.Н. Смольянинова, В.С. Просалова. - СПб: Изд-во Политех. ун-т, 2009. – 249 с.
9. Міщенко, В. І. Методологічні та методичні проблеми запровадження інновацій / В. І. Міщенко // Вісник Національного банку України. - 2006. - № 5. - С. 22–32.
10. Охлопков, А. В. Інновації в сфері надання банківських послуг: автореф. дис. к.е.н. Москва, 2011. - 19 с.
11. Провайдинг інновацій: підручник / М. П. Денисенко, А. П. Гречан, М. В. Гаман [та ін.]; за ред. проф. М. П. Денисенка. – К. : «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 448 с.
12. Філософський енциклопедичний словник. – К.: Абрис. 2002. – 742 с.
13. Шумпетер, Й. Теория экономического развития: исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры / Й. Шумпетер ; Пер. В. С. Автономов, М. С. Любский, А. Ю. Чепуренко. – Москва : Прогресс, 1982. – 456 с.
14. Вікулов, В. С. Типологія банківських інновацій / В. С. Вікулов // Фінансовий менеджмент. - 2004. - № 6. - С. 75-82.
15. Уткин, Э. А. Инновационный менеджмент / Э. А. Уткин, Г. И. Морозова, Н. И. Морозова. - Москва : Акалис, 1996. - 208 с.
16. Янсен Феликс. Эпоха инноваций : Как заниматься бизнесом творчески постоянно, а не от случая к случаю : [пер.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

с англ.] / Феликс Янсен. - М. : ИНФРА-М, 2002 (ОАО Тип. Новости). - 307 с.

17. Ashish Arora, Andrea Fosfuri, Alfonso Gambardella. Markets for Technology: The Economics of Innovation and Corporate Strategy. The Academy of Management Review. 2002. 360 p.

18. Henry William Chesbrough. Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting From Technology. Harvard Business School Press. 2003. 240 p.

19. Recent innovations in international banking. Bank for International Settlements, 2006 URL: <http://www.bis.org/publ/ecsc01.htm>. (дата звернення: 02.02.2021).

20. The measurement of scientific and technological activities. Oslo Manual: Guidelines for collecting and interpreting innovation data. Third edition. Paris: OESD. 2015. 162 p.

UDC 001.8[330.341.1:336.73]

JEL Classification : O31, G21

N. M. Chiipesh, Postgraduate Student

SCIENTIFIC APPROACHES TO THE CLASSIFICATION OF INNOVATIONS OF CREDIT INSTITUTIONS

Abstract. Credit institution is an important component of the country's financial market, and lending is one of the priority places, as income from its implementation is the main share of the total income of the financial institution.

Today, credit institutions are actively involved in the process of digitalization of the financial services market, developing new products for their customers. One of the main factors of successful lending is the introduction of innovations in the process of providing services by credit institutions. Therefore, it becomes important to study the areas of innovation of credit institutions, deepening the theoretical and methodological provisions for studying their nature, types and features of development and implementation of innovations in the work.

The articles explore theoretical approaches to the definition of "innovation", "financial innovation". Credit innovation is singled out as a separate economic category. A study of the available in the scientific literature defined the concept of "credit innovation" as the main object. It is analyzed that innovations in the credit services market are the result of effective innovation. It is determined that during scientific classes the attention of researchers is paid to the study of various aspects of credit institution's innovations, but currently there is no generally accepted classification of credit innovations. With this in mind, the article formulates and groups the classification features of credit innovations, namely by time, by reasons of origin, by scope, by the impact of innovation on consumer behavior, by scope, by research, by the pace of implementation, the effectiveness, efficiency and depth of changes. On these grounds, the types of innovations of credit institutions are identified and their significance is substantiated.

Keywords: credit institution; credit innovation; classification of innovations of credit institutions.

References:

- Balabanov, I. T. (2011). *Innovatsiyni menedzhment [Innovative management]*. Saint Petersburg: Piter [in Russian].
- Berezovska, M. (2007). Innovatsiyni aspekt ekonomichnoho rozvytku [Innovative aspect of economic development]. *Pytannia ekonomiky – Issues of economics*, 3, 58–66 [in Ukrainian].
- Vikulov, V. S. (2010). Kontseptualnyi pidkhd do rozrobky innovatsiynoi stratehii komertsiihnoho banku [Conceptual approach to the development of innovative strategies of a commercial bank]. *Finansovyi menedzhment – Financial management*, 5, 106 [in Ukrainian].
- Drucker, P. (2009). *Biznes i innovatsii [Business and Innovation]*. Moscow: Vyliams [in Russian].
- Dubina, M. (2016). Klasyfikatsiia rynkiv finansovykh posluh [Classification of financial services markets]. *Zbirnyk naukovykh prats Cherkaskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu. Serii: Ekonomichni nauky – Collection of scientific works of Cherkasy State Technological University. Series: Economic Sciences*, 42(2), 53-59 [in Ukrainian].
- Dubina, M., Sadchikova, I., Chiipesh, N. (2019). Kontseptualni polozhennia rozghliadu sutnosti definitsii "innovatsiia", "finansova innovatsiia" ta "kredytna innovatsiia" [Conceptual provisions for considering the essence of the definitions of "innovation", "financial innovation" and "credit innovation"]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economics and management*, 4(20), 320-334 [in Ukrainian].
- Kozmenko, S. M., Vasilva, T. A., Leonov, S. V. (2011). Marketynh bankivskykh innovatsii [Marketing of banking innovation]. *Marketynh i menedzhment innovatsii – Marketing and management innovatsiy*, 1, 13-20 [in Ukrainian].
- Kokh, L. V., Smolianyova, E. N., Prosalova, V. S. (2009). *Innovatsii v bankovskom biyznese [Innovations in the banking business]*. Saint Petersburg: Polytechnic Publishing House. un-tu [in Russian].
- Mishchenko, V. I. (2006). Metodolohichni ta metodychni problemy zaprovadzhennia innovatsii [Methodological and methodological problems of innovation implementation]. *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy – Bulletin of the National Bank of Ukraine*, 5, 22-32 [in Ukrainian].
- Okhlopov, A. V. (2011). Innovatsii v sferi predostavleniia bankovskikh uslug [Innovations in the field of banking services]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Moscow [in Russian].
- Denysenko, M. P., Hrechan, A. P., Haman, M. V. (2008). *Providnyh innovatsii [Innovation provision]*. Kyiv: Vydavnychiy dim «Professional» [in Ukrainian].
- Filosofskyi entsyklopedychnyi slovnyk [Philosophical encyclopedic dictionary]*. (2002). Kyiv: Abris [in Ukrainian].

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

13. Schumpeter, A. J. (1982). *Teoriia ekonomicheskogo razvitiia: issledovanie predprinimatelskoi pribyli, kapitala, kredita, protcenta i tsikla koniunktury* [The Theory of Economic Development. An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle]. (V. S. Avtonomov, M. S. Liubskii, A. Iu. Chepurenko, Trans). Moscow: Progress [in Russian].
14. Vikulov, V.S. (2004). Tipologii bankovskikh innovatsii [Typology of banking innovations]. *Finansovyi menedzhment – Financial management*, 6, 53 [in Ukrainian].
15. Utkin, E. A. (1996). *Innovatsionnyi menedzhment* [Innovation management]. Moscow: "Akadis" [in Ukrainian].
16. Jansen, F. (2002). *Epokha innovatsii: Kak zanimatsia biznesom tvorcheski postoianno, a ne ot sluchaia k sluchaia* [The era of innovation: How to do business creatively all the time, and not from time to time]. Moscow: INFRA-M [in Ukrainian].
17. Arora, A., Fosfuri, A., Gambardella, A. (2002). *Markets for Technology: The Economics of Innovation and Corporate Strategy*. The Academy of Management Review [in English].
18. Chesbrough, H. W. (2003). *Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting From Technology*. Harvard Business School Press [in English].
19. Recent innovations in international banking. Bank for International Settlements. (2006). www.bis.org. Retrieved from <http://www.bis.org/publ/ecsc01.htm> [in English].
20. *Oslo Manual: Guidelines for collecting and interpreting innovation data*. (3rd edition). (2015). The measurement of scientific and technological activities. Paris: OECD [in English].

Надійшла 10.11.2020

Бібліографічний опис для цитування:

Чийпеш, Н. М. Наукові підходи до класифікації інновацій кредитних установ. *Науковий вісник Полісся*. 2020. № 2 (21). С. 155-162.

**Чийпеш
Наталія Миколаївна**

аспірантка кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Національний університет "Чернігівська політехніка";
<https://orcid.org/0000-0002-2790-2878>;
E-mail: natalija.chijpesh@gmail.com;

**Chiipesh
Natalia Mikolaivna**

Postgraduate Student at the Department of Finance, Banking and Insurance, Chernihiv Polytechnic National University,
E-mail: natalija.chijpesh@gmail.com.